

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18902
Tarih : 14.07.2026

46620

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Basına yansıyan haberlerde, Avrupa ülkelerinden Türkiye'ye yüzlerce ton tehlikeli ve geri dönüştürülemeyen atığın yasa dışı yöntemlerle getirildiği, bu atıkların çevre ve halk sağlığını tehdit edecek biçimde depolandığı veya bertaraf edildiği yönünde ciddi iddialar yer almaktadır. Söz konusu haberlerde, uluslararası suç örgütlerinin atık ticaretini organize ettiği, denetim mekanizmalarındaki zafiyetlerden yararlanıldığı ve Türkiye'nin giderek Avrupa'nın atık depolama alanına dönüştüğü ifade edilmektedir.

Daha önce kamuoyuna yansıyan çeşitli rapor ve araştırmalarda da ithal edilen plastik ve diğer atıkların önemli bir bölümünün çevreye zarar verdiği, özellikle tarım alanları ile yerleşim yerlerinde kaçak döküm ve yakma faaliyetlerine rastlandığı belirtilmiştir.

Öte yandan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Sıfır Atık politikası kapsamında 2035 yılına kadar kişi başına oluşan atık miktarında yüzde 50 azaltım hedefi bulunduğunu kamuoyuna açıklamakta ve bu doğrultuda çeşitli kampanyalar yürütmektedir. Buna karşın Türkiye'nin Avrupa ülkelerinden atık ithalatını sürdürmesi ve zaman zaman tehlikeli atıkların da ülkeye giriş yaptığına ilişkin iddiaların gündeme gelmesi, atık yönetimi politikalarının tutarlılığı konusunda ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Çevrenin korunması, halk sağlığının güvence altına alınması, uluslararası atık ticaretinin etkin biçimde denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanan atık azaltım hedefleriyle uygulamalar arasındaki uyumun değerlendirilmesi bakımından aşağıdaki soruların yanıtlanması kamu yararı açısından önem taşımaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Basına yansıyan, uluslararası organize suç ağları aracılığıyla Türkiye'ye tehlikeli ve geri dönüştürülemeyen atık getirildiği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın başlatmış olduğu herhangi bir idari inceleme veya soruşturma bulunmakta mıdır?
2. Son beş yılda Türkiye'ye ithal edilen plastik, kimyasal ve diğer atıkların yıllara ve menşe ülkelerine göre miktarı nedir?
3. Aynı dönemde ithalatı gerçekleştirilen atıkların ne kadarı "tehlikeli atık" kapsamında değerlendirilmiştir?
4. Son beş yılda ithal edilen atıklar nedeniyle kaç işletme hakkında idari yaptırım uygulanmış, kaç işletmenin faaliyet izni iptal edilmiş ve kaç dosya adli mercilere intikal ettirilmiştir?
5. Türkiye'ye giriş yapan atıkların içeriğinin beyan edilen nitelikte olup olmadığını tespit etmek amacıyla gümrüklerde ve lisanslı tesislerde hangi analiz ve denetim mekanizmaları uygulanmaktadır?
6. Son beş yılda yapılan denetimlerde beyan dışı veya yasa dışı atık tespit edilen sevkiyat sayısı kaçtır? Bu atıkların menşe ülkeleri hangileridir?
7. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası çevre sözleşmeleri ve özellikle tehlikeli atıkların sınır ötesi taşınmasına ilişkin yükümlülükleri kapsamında yürütülen denetim ve iş birliği mekanizmaları nelerdir?
8. Tehlikeli veya geri dönüştürülemeyen atıkların Türkiye'ye girişini tamamen engellemeye yönelik yeni bir düzenleme yapılması Bakanlığınızın gündeminde midir?
9. Atık ithalatının yoğunlaştığı illerde toprak, su ve hava kalitesine ilişkin düzenli çevresel izleme çalışmaları yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa elde edilen sonuçlar kamuoyu ile neden düzenli olarak paylaşılmamaktadır?
10. Türkiye'nin kendi atık yönetim kapasitesi dikkate alındığında, yurt dışından atık ithalatının sınırlandırılması veya tamamen yasaklanmasına yönelik bir politika değişikliği planlanmakta mıdır?
11. Bakanlığınız tarafından açıklanan 2035 yılına kadar kişi başına oluşan atık miktarını yüzde 50 azaltma hedefi ile yurt dışından atık ithalatının sürdürülmesi arasında bir çelişki olduğu değerlendirilmekte midir? Bu konuda herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?
12. Son beş yılda Avrupa ülkelerinden Türkiye'ye ithal edilen atıkların ne kadarı plastik atık, ne kadarı tehlikeli atık veya tehlikeli madde içeren atık olarak tespit edilmiştir?
13. Bakanlığınızın, Avrupa ülkelerinden atık ithalatını kademeli olarak azaltmaya veya tamamen sona erdirmeye yönelik bir yol haritası ya da eylem planı bulunmakta mıdır?
14. Sıfır Atık politikası kapsamında yurt içinde atık oluşumunun azaltılması hedeflenirken, yurt dışından atık ithalatının sürdürülmesinin kamuoyunda yarattığı politika tutarsızlığını gidermeye yönelik herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
15. Son beş yılda Avrupa ülkelerinden ithal edilen atıkların ekonomik getirisi nedir? Bu ithalat nedeniyle oluşan çevresel zararların giderilmesi, denetlenmesi ve bertarafı için kamu tarafından yapılan harcamalar hesaplanmış mıdır? Hesaplandıysa sonuçları nelerdir?